Wręczono Nagrody im. księdza Stanisława Musiała 2018

2019-03-01

W piątek, 1 marca w sali obrad Rady Miasta Krakowa została wręczona Nagroda im. księdza Stanisława Musiała, przyznawana osobom zasłużonym dla dialogu chrześcijańsko- i polsko-żydowskiego. Za twórczość nagrodzony został teolog, biblista, prymas-senior abp Henryk Muszyński (w jego imieniu nagrodę odebrał kard. Stanisław Dziwisz), a za działalność społeczną – Adam Bartosz, muzealnik, prezes Komitetu Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie. W wydarzeniu wziął udział prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

- Arcybiskup Henryk Muszyński – dzisiejszy Laureat Nagrody im. ks. Musiała – jest bez wątpienia jednym z najbardziej zasłużonych polskich duchownych rzymskokatolickich ostatnich kilkudziesięciu lat, wybitnym profesorem nauk teologicznych, erudytą i autorytetem w wielu dziedzinach. Bogatym życiorysem naszego Laureata, ogromną aktywnością naukową i społeczną, zarówno krajową, jak i zagraniczną, można by obdarzyć bez problemu kilka osób – powiedział prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

- Arcybiskup Henryk Muszyński jest człowiekiem na wiele sposobów zaangażowanym w kształtowanie przyszłości w duchu wzajemnego poszanowania, pojednania i budowania międzyreligijnej wspólnoty – podkreślił prezydent i dodał, że całym swoim życiem arcybiskup Muszyński udowadnia, że jest człowiekiem dialogu. Dialogu, którego podstawą jest właśnie wzajemne zaufanie.

- Adam Bartosz w ciągu swojego życia zrobił i dalej robi wiele dla poprawy relacji Polaków i Żydów ucząc tolerancji i wzajemnego poszanowania – podkreślił rektor UJ prof. dr hab. med. Wojciech Nowak.

Abp Henryk Muszyński jest profesorem teologii, arcybiskupem-seniorem archidiecezji gnieźnieńskiej. To on w latach 1986-1994 z ramienia Konferencji Episkopatu Polski kierował pierwszymi oficjalnymi strukturami, których celem miał być dialog chrześcijańsko-żydowski (była to podkomisja, a następnie Komisja Episkopatu ds. Dialogu z Judaizmem). W tym czasie inicjował i promował wykłady z dziedziny judaizmu na polskich uczelniach katolickich.

Sam jest autorem licznych książek i artykułów (m.in. książki „Początek wspólnej drogi”), a w jego twórczości szczególne miejsce zajmują prace z zakresu biblistyki, dialogu chrześcijan z wyznawcami judaizmu oraz duchowej jedności Europy. Wiele jego działań miało charakter pionierski: to on na przykład jako pierwszy polski biskup wziął udział we wspólnej modlitwie Żydów i chrześcijan w synagodze. Był też członkiem Komitetu Budowy Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN.

Abp Henryk Muszyński to człowiek dialogu, na wiele sposobów zaangażowany w przezwyciężanie bolesnej przeszłości i kształtowanie przyszłości w duchu wzajemnego poszanowania i pojednania. Jest on jednym z tych polskich hierarchów, którzy najbardziej stanowczo przypominają nauczanie Kościoła, że antysemityzm jest grzechem i nie da się go pogodzić z chrześcijaństwem.

Adam Bartosz jest współzałożycielem i prezesem Komitetu Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej w Tarnowie. Jako wieloletni dyrektor tarnowskiego Muzeum Okręgowego szczególnie intensywnie

zajmował się upowszechnianiem wiedzy o historii galicyjskich Żydów oraz ich Zagładzie.

W Tarnowie i okolicach można zobaczyć wiele wymiernych efektów jego działalności. Adam Bartosz opracował m.in. dwa szlaki turystyczne: po żydowskich zabytkach miasta i po tamtejszym cmentarzu żydowskim. Z jego inicjatywy cmentarz ten został uporządkowany, a w 2017 roku rozpoczęto realizację dużego projektu jego renowacji. Adam Bartosz kierował też renowacją miejsca nazistowskiej zbrodni dokonanej na tarnowskich Żydach w Zbylitowskiej Górze oraz remontami cmentarzy żydowskich w Pilźnie, Brzostku, Gorlicach i Rzepienniku Strzyżewskim. Jego osiągnięciem są również coroczne „Dni Pamięci Żydów Tarnowskich" – z wystawami, seminariami naukowymi, koncertami muzyki żydowskiej oraz wydarzeniami upamiętniającymi żydowskie ofiary Holokaustu.

Adam Bartosz ma na swoim koncie kilkadziesiąt artykułów o tematyce żydowskiej, a także wiele publikacji książkowych. Jako emeryt cały swój czas poświęca na pracę w Komitecie i organizowanie wydarzeń, których celem jest upamiętnienie dziedzictwa polskich Żydów.

Nagrodę im. księdza Stanisława Musiała ustanowił Klub Chrześcijan i Żydów „Przymierze". Jej fundatorami są rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, prezydent Krakowa i Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie. Wyboru laureatów dokonuje Kapituła, której przewodniczy rektor UJ. Nagroda jest przyznawana w dwóch kategoriach: za twórczość promującą ducha dialogu i współpracy chrześcijańsko-żydowskiej i polsko-żydowskiej oraz za podejmowanie inicjatyw społecznych na rzecz pojednania.

Patron Nagrody, ks. Stanisław Musiał SJ (1938-2004), był wytrwałym rzecznikiem dialogu chrześcijańsko-żydowskiego, konsekwentnie krytykował wszelkie przejawy antysemityzmu i ksenofobii, za co uhonorowano go m.in. Nagrodą im. Jana Karskiego i Poli Nireńskiej. Od 1981 roku był redaktorem „Tygodnika Powszechnego", a w latach 1990-1991 zastępcą redaktora naczelnego. Publikował także m.in. w „Gazecie Wyborczej", „Wprost", „Polin" i „Midraszu". Ks. Musiał był autorem ważnej książki piętnującej grzech antysemityzmu pt. „Czarne jest czarne". Po jego śmierci, z inicjatywy krakowskiej społeczności żydowskiej, na cmentarzu żydowskim w Krakowie przy ul. Miodowej odsłonięto tablicę poświęconą jego pamięci.

W ubiegłych latach laureatami Nagrody zostali: prof. Jan Błoński oraz Miasto i Gmina Chmielnik, prof. Joanna Tokarska-Bakir i Bogdan Białek, prof. prof. Bożena i Jerzy Wyrozumscy oraz Tomasz Pietrasiewicz i Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN" w Lublinie, Anna Lebet-Minakowska i ks. Manfred Deselaers, Stefan Wilkanowicz i nieformalna Grupa Przyjaciół z Olkusza (Ireneusz Cieślik, Olgerd Dziechciarz, Krzysztof Kocjan, Dariusz Rozmus), prof. Stanisław Krajewski i Mirosław Skrzypczyk, ks. Romuald Jakub Weksler-Waszkinel i Zofia Radzikowska, prof. Jan Małecki i prof. Aleksander Skotnicki, Bella Szwarcman-Czarnota i prof. Wacław Wierzbieniec oraz ks. prof. Michał Czajkowski i Urszula Antosz-Rekucka.

Klub Chrześcijan i Żydów „Przymierze" organizuje rozmaite wydarzenia z dziedziny relacji chrześcijańsko-żydowskich, takie jak spotkania, wykłady czy promocje książek. Włącza się co roku w obchody Dnia Judaizmu w Kościele katolickim. Informuje systematycznie o ważnych wydarzeniach z dziedziny dialogu za pośrednictwem newslettera i profilu na **Facebooku**.